

Vida comunitaria, entornos rurais e socialización LGBT:

Cales seguen a ser os retos pendentes?

REVISTAGALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 62-65

Ángel Amaro Quintas

Sociólogo

angelamaro@gmail.com

GLOBALIZACIÓN E CAPITALISMO ROSA: A EMERXENCIA DO GAIPITALISMO

O imaxinario LGBT está profundamente atravesado por un *capitalismo rosa* (*gaipitalismo*) bestial que é profundamente ianqui, uniformizador, meritocrático, nada ecoloxista, antigalego e, como non, urbanita. Esta ecuación é unha triste realidade que as persoas LGBT das clases populares padecemos nalgún momento das nosas vidas.

Dende que a finais dos 70 ecllosionase con forza nos Estados Unidos un tipo de modelo oficial de Orgullo, as nosas vivencias, relatos e redes afectivo-emocionais veñen sendo fortemente zarrandeadas por un consumismo atroz que ansía destrozar o pouco que queda de comunitario no tecido social LGBT. Quérennos individualistas, consumistas e pódolle a zancada á *compa*. Dende o corazón do Imperio expórtase “un pack LGBT”: macrofestas que non son sostíbeis nin social nin ecoloxicamente falando, banalización e reduccionismo extremo de toda expresión cultural LGBT, cousificación de corpos, hipersexualización esaxerada de toda afectividade e sexualidade, etc.

Ese modelo *gaipitalista*, ademais de privatizar e expulsar, incrementa a aporofobia e nega a existencia de clases sociais dentro da comunidade LGBT. Este é un dos motivos polos que a perspectiva de clase está tan ausente aínda no movemento LGBT. Isto implica que non se visibilicen na axenda os corpos e as vivencias das capas populares LGBT, das persoas LGBT que residen no rural, etc.

Para un “capitalismo *LGBT-friendly*” de rapina a vida comunitaria LGBT nin é rendíbel nin é atractiva. Máis ben todo o contrario. Que interese vai ter o grande empresariado en sacarnos dos bares de ambiente e

das saunas? Que gaña o capitalismo rosa con fomentar o troco, a reciclaxe, a reutilización, un encontro real interxeracional LGBT? Que plusvalía obteñen eles co fomento de novos espazos de socialización LGBT alleos ás dinámicas do mercado? Nada de nada. A globalización LGBT - cos seus paradigmas oficialistas neoliberais e urbanitas - garenou parte das dinámicas relacionais LGBT. Por iso, entre outras razóns, non hai vontade por aunar ruralidade con sexo-diversidade, non vaia ser que o proceso *chuequizador* (modelo Chueca) se ralentice.

San Francisco, Madrid, Londres, Nova Iorque, París, etc. Estamos ante todo un senfín de cidades que conforman a rede global do capitalismo rosa. Gastar por gastar, despilfarrar por despilfarrar. Que rol se lle asigna a Compostela ou a Galiza dentro desa rede de cidades e países? Ningún. Neste sentido a realidade colonial do noso país tamén explica parte desa *outredade* que habitamos como integrantes da *comunidade LGBT galega*. Venos como insignificantes, iso cando se dignan a vernos. A superioridade moral da globalización LGBT é máis que evidente cando nos limitamos a asumir un rol de espectador pasivo que non fai máis que recibir mandatos, modas e as últimas tendencias "top" dende o corazón do Imperio.

Home, 35-45 anos, con corpo normativo e sen diversidade funcional, caucásico, de clase media, con alto poder adquisitivo, residindo na cidade, "á moda" e "gozando dunha boa saúde". Velaí o patrón que establece o capitalismo rosa como medida de todas as cousas.

GALEGOBIA, RURALFOBIA E XERONTOFOBIA: DISCRIMINACIÓN MÚLTIPLE NO RURAL GALEGO

O *ambiente* e os procesos mediante os cales nos construímos como LGBT non son alleos en ningún momento ao cúmulo de dinámicas españolizadoras que condicionan a construción das nosas identidades. Estamos empapadas por estilos de vida, canons estéticos, xirias e maneiras de interpelarnos que - en moitos casos - son nocivas para a emerxencia de novos relatos LGBT que emerxan dende as ruralidades.

Aínda continúa a discriminación cara o galego nas *app's* de ligo-teo, a mofa á *gheada* e ao seseo nos espazos de homosocialización e os risos e chistes cando unha persoa LGBT fala galego

no ambiente ou ten acento galego. Por que para moita xente LGBT a lingua galega non é atractiva? Por que se escoitas a unha persoa LGBT falar con acento "váiseche a líbido e o morbo"? Neste sentido está a haber involución.

Esa ridiculización estrutural fai que a construción identitaria LGBT se vexa moi mermada por este proceso castrador. Ás veces déixanche caer - directa ou indirectamente - que "para ser un gai á última tes que falar castelán e neutralizar o teu acento". Saes dun armario para meterte noutro: o *armario lingüístico*. Visibilizarse como LGBT namentes te invisibilizas como galegofalante. Esa é a tónica xeral. Isto trae consigo asumirse cosmopolita, urbanita e vangardista. Ou sexa, non rural. Dalgunha

maneira ao capitalismo rosa interésalle moito que non se desfaga o proceso de homoxeneización. Non hai que esquecer que unha masa LGBT estandarizada e ben estratificada é tremendamente manipulábel.

Os medios de comunicación de masas fannos tragar cun estilo de vida que se amosa como o único viábel e fannos ver que hai experiencias vitais LGBT de primeiro nivel e de segundo categoría. Case todo o que visibilizan sobre LGBT e *ruralidade* (cando o fan) é dende tres enfoques: infantilización-condescendencia ("gais na aldea, que monos"), hipersexualización-parodia ("sexo gai na aldea, que morbo") e ridiculización-estigmatización ("menudos hippies bucólicos").

Egoísta, superficial, desconectado doutras realidades e desvinculado doutras axendas. Así nos

quere o *gaipitalismo* e así debemos ser para encaixar no modelo. O imaxinario LGBT estandarízate si ou si. Deste xeito, tentar crear ou potenciar modelos alternativos de ser LGBT págase coa invisibilidade política ou co ostracismo mediático. Por esta razón as persoas LGBT que defendemos a existencia dun rural *sexodiverso* e con futuro ocupamos - queiramos ou non - as marxes do colectivo/movemento LGBT.

SOIDADE, DEPRESIÓN E POBREZA: TABÚS NA COMUNIDADE LGBT

É certo que no rural hai situacións de exclusión e precariedade LGBT; iso ninguén o vai negar. Mais négome a caer no falso binomio-trampa de que o rural é "Heterolandia" e a cidade é o "Edén LGBT". Nin no rural te queiman na praza da aldea por ter pluma nin na cidade

che dan cupóns desconto por ser LGBT.

Cando no rural hai unha noticia mala para a comunidade LGBT este suceso abre o telexornal por todo o alto. Pola contra, cando ese mesmo suceso (ás veces de maior gravidade) se dá nas cidades téntase agochalo por todos os medios. Todo con tal de non prexudicar a imaxe dese capitalismo rosa que se xesta nos barrios xentrificados e tematizados.

Os xornais non levan acotío nas súas portadas as ducias de redadas neonazis contra persoas LGBT que hai nas cidades. Tampouco se fan eco de moitos dramas cronificados que se silencian e acontecen, en moita maior medida, nas cidades: suicidios, depresión, situacións de mendicidade LGBT, mocidade LGBT sen fogar, maiores LGBT que viven reclusos en bloques

de edificios, explotación sexual LGBT, etc.

Como dixen anteriormente, non se trata de comparar "onde está mellor e peor a situación LGBT". Mais interésame salientar un pequeno-gran matiz. Aínda que no rural pareza que non hai tanta privacidade e anonimato como na cidade, iso, a longo prazo, pode converterse nun bo antídoto contra a LGBTfobia. Na aldea o agresor non é anónimo; na parroquia a vítima non é unha mera sigla sexodiversa. Iste é, ao meu ver, o calcañar de Aquiles da LGBTfobia no rural.

Agora ben, dito isto non podemos esquecer das máis invisibilizadas no rural. É moi dramático como se 'armariza' ás persoas maiores LGBT nos locais sociais e nas políticas públicas da administración local. Cando se comezará a falar das persoas maiores LGBT que están en residencias da tercei-

ra idade ou en centros de día? Grande tabú.

AS NOVAS RURALIDADES E A CONSTRUCCIÓN DE MODELOS ALTERNATIVOS LGBT: PODEMOS SER OPTIMISTAS?

Chegados a este punto da reflexión, que tipo de alianzas se poderían crear entre a vida comunitaria tradicional (autóctona) e eses espazos de socialización LGBT que van xurdindo aos poucos nas aldeas? Creo que as potencialidades da mestizaxe son moi grandes. Falamos de dinámicas que si se recoñecen e conviven de xeito harmonioso e que poden dar lugar a grandes transformacións colectivas.

Partindo da base de que o fin común transversal é a supervivencia do rural, o recoñecemento mutuo e a defensa dos bens común, preséntase como algo sinxelo que a vida comunitaria vaia sendo paulatinamente máis LGBTfriendly. Isto implica saír,

en certo xeito, do corsé daquelas etiquetas que nos limiten na comunicación, así como transcender - na medida das nosas posibilidades - dos estereotipos e prexuízos establecidos sobre actores sociais e dinámicas da vida comunitaria. Partindo destas premisas democratizadoras poderemos potenciar dinámicas de diálogo fraterno e de paz veciñal que permitan que a erradicación da LGBTfobia sexa relativamente espontánea, endóxena e sinxela. Pouca cabida hai para a LGBTfobia cando diferentes elementos que loitan polo ben común interactúan de xeito interdependente dentro dos límites dunha parroquia. ■